

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 30 petih vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inserati petih vrst Din 4.-. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod vsaj mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO LJUBLJANA, Knašičeva ulica štov. 5. Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR Strossmayerjeva 3b — NOVO MESTO, Ljubljanska c. telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE: Ob kolodvoru 101. Račun pri poštne čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

Tiha likvidacija pariških predlogov

Na včerajšnji seji sveta Društva narodov je bilo soglasno sklenjeno, da se pariški predlogi odstavijo z dnevnega reda in pokopljejo v prašnih arhivih Društva narodov

Zeneva, 20. decembra. r. Po ostavljeni angleškega zunanjega ministra Hoareja se je v ženevskih krogih utrnilo pričnanje, da je pariški predlog pokopan. V Ženevi so večer razmišljali samo še o tem, kako naj ga brez pompa pokopljejo in ta ponesrečeni pokušaj razpoganja s tujim ozemljem kar najbolj tiho likvidirajo. V to svrhu so imeli večerj dopolne člani sveta Društva narodov pri generalnem tajniku Avenou »privatno konferenco«, kakor so službeno označili ta neoficielni sestanek. O razgovorih se ni sestavil zapisnik, debata je bila mirna in sprejet je bil sklep: tiha likvidacija Laval-Hoarejevega načrta. O tej značilni konferenci se doznavajo naslednje podrobnosti:

Dramatičen pogreb

Uvodoma je predsednik sveta DN izjavil, da bo treba najti primerno proceduro za pariške predloge. V dvorani je zavladala tišina. Nič ne se ni prijavil k besedi in nastal je naravnost mučen položaj, ki ga je presekel Laval z ironično pripombo: »Trenutek molka!«

Vsi so imeli vtis, kakor da stoji ob mrtnem otru. Mučni molk je naposled prekinil ruski delegat Potemkin, ki je podal kratko kritiko pariških predlogov, ki so po njegovem mnenju v nasprotju z duhom in besedo pakta Društva narodov. Zato o njih tudi svet DN ne more resno razpravljati, niti določiti kako posebno proceduro za njihovo obravnavo. Predlaga, naj se enostavno zavrnejo in naj se o njih ne izgubja več besed marveč smatra, kakor da jih sploh ni bilo. V tem smislu naj svet DN tudi sprejme primerno resolucijo.

Delegat Danske Munich je kot zastopnik skandinavskih držav govoril proti pariškemu predlogom in podčrtil njihovo neskladnost s paktom Društva narodov. V imenu Rumunije in Male antante Antonide je predlagal naj se najde primerna formula s katero se bodo pariški predlogi zavrnili z motivacijo, da negirajo pakt Društva narodov.

V imenu Balkanske zveze je turški zunanji minister Ruždi Aras izjavil, da sicer ni treba zanikati naporov, ki so bili izvršeni za dosego mirne likvidacije italijansko-abezinskega spora. Če rezultat prizadevanj Laval in Hoareja ni zadovoljiv, zato se ne zaslužki tako ostre obsodbe. Treba je postopati ozirno, da se položaj ne bo še bolj poostiril. Zato predlaga, naj se pariški predlogi izročijo odboru trinajstih, ki naj jih prouči. S tem bi bili vsi zadovoljni. Ruždi Aras je nato predlagal resolucijo, ki je bila kasneje z majimi spremembami sprejeta.

Ruski delegat Potemkin se je protivil temu predlogu češ da je brezpomembno sklepati o produceri za stvar, ki je bila že od vsega početka mrtvo rojeno dete. Ostali člani sveta Društva narodov so se vendar le pridružili predlogu Ruždi Arasa, češ da je treba upoštevati dejstvo, da so nastali pariški predlogi iz želje za ohranitev miru. S tem sporazumom je bila »privatna konferenca« končana.

Spomin na neslavno epizodo DN

Ker se nihče ni javil k besedi, je predsednik proglašil, da je resolucija soglasno sprejeta ter da je s tem Laval-Hoarejev predlog stavljen z dnevnega reda. Izročitev teh predlogov odboru trinajstih ne pomeni da bodo sedaj o teh predlogih na dolgo in široko debatirali, marveč da bodo morda in brez ceremonij pokopani v prašnih arhivih Društva narodov, da bodo mogli kdaj pozneje zgodovinarji to neslavno epizodo v zgodovini ženevske institucije...

Tudi sankcijski odbor odgoden

Zeneva, 20. decembra. r. Sinoči se je sestel sankcijski odbor, ki je bil prvotno sklican še le za danes, h kratki seji. Predsednik odbora Vasconcelos je uvodoma ugotovil, da je po današnji resoluciji sveta Društva narodov, s katero so pariški predlogi pokopani, sankcijski odbor postavljen zopet pred situacijo, ki je bila pred pariškimi predlogi. Zaradi tega bo moral sankcijski odbor nadaljevati svoje delo in proučiti nadaljnje sankcijske ukrepe proti napadalcu. Prvotno se je pričakovalo, da bo angleški delegat Eden predlagal, naj odbor takoj prične razpravo o poostritvi sankcij s prepovedjo izvoza petroleja. Glede na položaj pa, ki je nastal za angleško vlado po ostavljeni zunanji ministru, je Eden to namero opustil, ker je hotel počakati, kako se bo končala debata v spodnji in gornji zbornici angleškega parlamenta, ki je bila merodajna za usodo Baldwinove vlade. Zato je bila sva sankcijskega odbora odgoda za nedoločen čas. Če ne bo nikakih nepredvidenih dogodkov, se sankcijski odbor pred božičnimi prazniki najbrže ne bo več sestel. Ni pa seveda izključeno da se za primer, da bi se Anglije odločila za takojšnjo poostritev sankcij, sestane že prihodnje dni.

V Rimu se še posvetujejo

Rimu, 20. decembra. AA. Italijanski uradni krogi so sinoči naglašali, da stališče Italije glede angleško-francoskih predlogov o ureditvi abezinskega vprašanja še ni določeno in da je ostala situacija s tega vidika neizpremenjena. Mussolinijeva govora v Pontiniji ni moglo sprejeti kot odgovor Italije na pariški odgovor, kakor so ga v tem smislu razumeli v inozemstvu. Veliki fašistični svet bo bržkone šele v soboto zaključil proučevanje pariških predlogov. Kakor politični krogi je bil tudi tisk večerj zelo oprezen. Listi niso objavili nikakih komentarjev, niti o francosko-angleških predlogih niti o zasedanju velikega fašističnega sveta.

Velika debata v spodnji zbornici

Angleška vlada je priznala svoje pogreške in zagotavlja, da bo odslej neomajno podpirala načela Društva narodov

London, 20. decembra. z. Včeraj se je vršila v obeh zbornicah angleškega parlamenta velika znanjopolitična debata, posvečena v prvi vrsti pariškemu predlogom. Za sejo spodbudila zbornice je vladno ogromno zagotavljanje, ker so v vsej javnosti pričakovali, kako bo opravili odstopiški zunanji minister Hoare svojo politiko in kakšno stališče bo zavzela vlada glede nadaljnega razvoja italijansko-abezinskega konflikta.

Opravičilo Hoareja

Takoj po otvoritvi se je povzel besedo Hoare, ki je v tridesetminutnem govoru pojasnil svojo zunanjo politiko in utemeljeval svoj pristaneček na pariške predloge. Svoje postopanje je utemeljeval v glavnem s tem, da je stremel po ohranitvi miru ter po čimprejšnji mirni likvidaciji italijansko-abezinske vojne. Na pariške predloge, ki bi bili le osnova za pričetek mirovnih pogajanj, je pristal predvsem zaradi tega, ker je grozila vojna tudi Evropi, če bi se sankcije poostriale in pa to, ker je bila samo Anglija pripravljena nastopiti v obrambo načel Društva narodov tudi z oboroženo silo, če bi se Francija odločila. Zbornica je njegova izjava sprejela z odobravanjem na znanje.

„Nedolžno jagnje“

Nato je govoril v imenu opozicije delavski poslanec major Atley, ki je v svojem govoru naglasil, da je Hoare prav za prav le nedolžno jagnje, ki nosi grohe cele vlade.

Kaj pravi Baldwin

Ob splošni pozornosti je nato novzel besedo ministrični predsednik Baldwin, ki je v enournem govoru branil politiko vlade ter podal važne izjave glede bodoče politike Anglije v tem vprašanju. Uvodoma je obžaloval odstop Hoareja. Kar se tiče pariških predlogov, je izjavil, da je bila v soboto in nedeljo, ko se je Hoare pojavil v Parizu z Lavalom, telefonska zveza prekinitvena, tako da Hoare ni imel nobenih stikov z vlado. Vlada je bila o pariških predlogih obveščena še le v ponedeljek ter je bila nad njimi prav tako presenečena kakor ostala javnost. Prizadevali smo si, da bi dosegli spremembo teh predlogov, kar pa se je posrežilo le deloma. Odkrito priznam, je dejal Baldwin, da smo s pristankom na pariške predloge napravili veliko pogreško, ker so ti predlogi napravili škodo, za katero bo treba dolgo časa, da jo zopet popravimo. Na drugi strani pa smo bili od vsega početka trdno odločeni, da prepustimo končno odločitev Društvu narodov. Danes moram nedvoumno izjaviti, da so pariški predlogi mrtvi in pokopani. Mi smo storili vse, kar se je od nas zahtevalo, da se v polni meri uveljavijo.

Aksum zopet zavzet

Uspešna abezinska ofenziva — Italijani se na vsej fronti umikajo — II. italijanska armada obkoljena — Britno navdušenje po vsej Abesiniji

London, 20. decembra. z. Reuterjev urad je sprejel davi vest, da so Abesinci ponovno zavzeli sveto mesto Aksum. Vest potrjuje abezinski uradni krogi. Sinoči so se v proslavo tega dogodka vršile v Adis Abebi velike svečanosti. Ponovno zavzetje svetega abezinskega mesta smatrajo splošno za dokaz, da je božja pomoč na strani Abesincev in da se bo ofenziva, ki so jo pričele abezinske čete na severni fronti, končala z zmago Abesinije.

O zavzetju Aksum se doznava, da so ga zavzele čete rasa Ajela po sedem ur trajajoči ljuhi borbi moza do moza. V zadnjih dveh dneh so abezinske čete napredovale za nadaljnjih 40 km ter so se morali Italijani umakniti z velikimi izgubami. Abezinske čete so presecale zvezo drugi italijanski armadi in jo že skoraj obkolile. Operacije se nadaljujejo z vso naglico. Abezinski cesar je davi izjavil tujim novinarjem da je sedaj po zavzetju Aksuma trdno prepričan v končno zmago abezinskega orožja. Padec Aksuma je silno dvignil bojovitost in moralno abezinskih čet, ki se bore s tolikim fanatizmom, da jim tudi najboljši italijanski oddelki ne morejo odoleti.

načela Društva narodov. Opozoriti na morem na to, da morejo biti ukrepi Društva narodov uspešni le tedaj, če jih dosledno izvajajo vse članice DN. To pa se žal ni zgodilo in tako je nastala nevarnost, da bodo posamezne države druga za drugo zapletene v vojno, in nihče ne ve, kako bi se to končalo. V ostalem nima nič dodati Hoarejevim izjavam. Le to še hoče naglasiti, da bodo odseji načela Društva narodov slej ko prej temelj angleške zunanje politike. Anglija bo storila vse, da očuva ugled in prestiž Društva narodov ter da se ta največja mednarodna institucija okrepi. Če bi se izkazalo, da v sedanjih sestavi ne odgovarja potrebam časa, angleška vlada ne bo oklevala, da predlaga primerne reforme. Končno moram še naglasiti, da se pristajši Društva narodov videli v sankcijah najuspešnejše sredstvo za preprečitev vojne, toda pokazalo se je, da bi lahko nastal položaj, v katerem bi bila Anglija popolnoma osamljena. Zato je potrebno, da najprej podpre tih kolektivnosti. In na to bo usmerila angleška vlada vse svoje prizadevanje.

Direktorija vesil ne bo

Nato je govoril še minister Austen Chamberlain, ki je opozoril na to, da je ministrični predsednik v polni meri prevzel odgovornost za politiko vlade. Iz njegovih izjav

se vidi, da so pariški predlogi mrtvi. Zato upa, da zbornica ne bo več vztrajala na stališču, da pomenijo prizadevanja za dosego mirovnih pogajanj izdajstvo nad angleškimi interesi. Ni dvoma, je dejal, da bi bilo abezinske vojne že konec, če bi bile tudi vse druge države, članice Društva narodov nastopile enako odločno, kakor je Anglija. Končno je poudaril, da so vse vesti o tem, da se pripravljata nekaka reformna Društva narodov, po kateri naj bi se ustanovil nekak direktorij starih velosti, popolnoma neosnovane. Anglija nikdar ne bi pristala na tako preureditev ženevske institucije.

Zaupnica vladi

Ob pol 1. zjutraj je zbornica prešla h glasovanju. Najprej je bil s 397 proti 165 glasovom odklonjen predlog opozicije, da se izreče vladi nezaupnica, nato pa s 390 proti 165 glasovom izražena vladi zaupnica. Istočasno se je vršila debata tudi v gornji zbornici. Tam je podal v imenu vlade izjavo minister pravde lord Halifax. Lord Davis je ostro kritiziral politiko vlade in njeno podpiranje Lavalove akrobatičnice. Tudi v gornji zbornici je zastopnik vlade poudaril, da je vlada napravila veliko pozornost, da pa je sedaj trdno odločena, da zaupnoma po-

Vojna se nadaljuje

Po propadu pariških predlogov pričakujejo novo abezinsko ofenzivo — Cesar krene v kratkem na fronto

London, 20. decembra. AA. Reuter poroča: Mirovni predlogi, ki jih je Baldwin proglašil za mrtve se smatrajo tudi v Abesiniji za pokopane. Zato pričakujejo abezinski politični krogi, da se bodo v najkrajšem času pričeli na vseh frontah hudi boji in da se bo vojna z vso ogorčenostjo nadaljevala, ker je zaenkrat izključeno, da bi prišlo v doglednem času do novih pogajanj. Včeraj se je pojavilo nad jezerom Hoik, ki leži 30 km severovzhodno od Desija, pet italijanskih izvidniških letal, ki so priletela v smeri od Asaba. Ker je abezinski cesar pretekli teden bil v bližini tega jezera, so abezinski vojaški krogi v Desiju menili, da so imela italijanska letala nalogo izslediti abezinskega cesarja, ki se pripravljala na pot na severno fronto. V vsakem primeru so se abezinske oblasti odločile za najstrožje varnostne ukrepe. Odslej bo ostalo gibanje abezinskega cesarja strogo tajno.

niške polete in zasleduje gibanje abezinskih oddelkov. Ponekod so italijanska napadalna letala bombardirala abezinska taborišča. V Desiju so se med tem zaključile priprave za cesarjevo pot na fronto. Njegovo spremstvo bo sijajno. Cesar bo povedel s seboj poleg svojih spremljevalcev in stražnih oddelkov ter potrebnih prevoznih sredstev tudi 20 abezinskih konjev, ki so posebej izvežbani za jezo v goratih krajih. Dva konja, ki bosta na razpolago le cesarju, bosta vsa odeta v zlato. Cesar ima s seboj tudi svojo dragoceno krono. Za cesarjevo spremstvo je določenih 150 abezinskih konjev, za gardo 150 mežgov. Vsi konji in mežgvi bodo odeti v temporodna pokrivala. Cesarja bo spremljal tudi prestolonaslednik.

Papež predlaga premirje!

Rim, 20. decembra. z. Kakor se zadržuje v dobro počuenih vatikanskih krogih, namerava papež predlagati abezinski in italijanski vladi, naj bi za božične praznike sklenili začasno premirje in ustavili operacije. Premirje naj bi trajalo od 22. decembra do 6. januarja.

Hitler o odnošajih med Jugoslavijo in Nemčijo

Nastopna avdijenca novega jugoslovenskega poslanika v Berlinu — Odnošaji med Jugoslavijo in Nemčijo so zgrajeni na realnih temeljih

Berlin, 20. decembra. z. Včeraj je izročil novi jugoslovenski poslanik v Berlinu dr. Cincar-Marković svojo akreditivna pisma vodji države in kancelarju Hitlerju. Nekaj minut pred 13 uro se je poslanik peljal v palačo državnega kancelarja, kjer ga je šel protokol tako odvedel v prostoro za svečano avdienco. Avdijenca je prisostvoval tudi zunanji minister Neurath. Jugoslovenski poslanik je državnemu kancelarju izročil svoja akreditivna pisma. Na pozdravni nagovor novega jugoslovenskega poslanika je Hitler odgovoril:

Gospod poslanik! Čast mi je sprejeti iz vaših rok pisma, s katerimi ste bili akreditirani kot izredni poslanik in polnomočni minister Nj. Vel. kralja Jugoslavije v Nemčiji, kakor tudi pisma, s katerimi je bil vaš predhodnik ki smo ga ohranili v najboljšem spominu, odpoklican s svojega tukajšnjega položaja. Iz vaših besed z radostjo spoznavam, da goji vaša vlada željo utr-

diti prijateljske odnose med našima dvema državama in da vidite vi, gospod poslanik, svojo nalogo v tem, da sodelujete pri zgraditvi teh vzajemnih prijateljskih odnošajev. Jaz osebno kakor tudi državna vlada imava isto željo, in sva istega mnenja, da so najboljši pogoji za nadaljnje zblizanje naših dveh držav na kulturnem in gospodarskem polju. Prepričan sem, da se bodo prirodne in pogodbene osnove odnošajev med našima dvema državama tudi v bodoče pokazale kot varno jamstvo za nadaljnji povoljni razvoj teh odnošajev. Lahko ste prepričani, da bo nemška vlada storila vse, da vam olajša vaše velike in važne naloge. Iskreno se vam zahvaljujem za izraz prijateljskih čustev, ki jih sporočate meni in nemškemu narodu. Prosim vas, da obenem sprejmete moje in nemškega naroda tople želje, ki jih izražamo za Nj. Vel. kralja, Nj. kr. Vis. kneza-namestnika, visoko namestništvo in kraljevske vlade.

Vremensko poročilo

z dne 20. decembra.
Sied—Jezere: 8. zj.: 3. C. mirno, pooblačeno, 40 cm pršica.
Kranjska gora, Rateče—Planica: 7. C. barometer se dviga, oblačno, mirno, na 90 cm podlagi 80 cm pršica. Smuka dobra.
Vršič, Krnica, Tamar: 200 cm pršica.
Mejstrana 19. dec.: 2. C. jasno, mirno, solčno, na 20 cm podlagi 70 cm novega snega. Smuka dobra. Izgledi za nedeljo dobri.
Erjavčeva koča na Vršču: temp. -6, severovzhodnik, snega 1.90 m. Smuka izborna.
Krvavec: 4. sneži, zapadni, zapadno je 40 cm snega, na staro podlago. Smuka prav dobra.

Velika planina: -3, ever 120 cm snega, 20cm pršica. Smuka prav dobra.
Zaplana nad Vrhniko 19. dec.: 4. vzhodnik, na 35 cm podlagi 10 cm pršica. Smuka dobra.
Pohorje: 19. dec.:
Klopi vrh: -2, na 75 cm podlagi 16 cm pršica. Smuka prav dobra.
Senjerjev dom: -5, na 80 cm podlagi 30 cm pršica. Smuka idealna.
Inozemske borze.
Cefih, 20. decembra. Beograd 7.03, Paris 30.3476, London 15.205, New York 306.625, Bruselj 51.975, Milan 24.82, Madrid 42.16, Amsterdam 209.-, Berlin 123.90, Dunaj 57.-, Praga 12.77, Varšava 58.16, Bukarešta 250.

Težave našega gostilničarstva

Letos je utrpelo gostilničarstvo dravske banovine veliko škodo

Ljubljana, 20. decembra. V naših tujko prometnih organizacijah se je pričelo z energičnejšim delom za ozdravljenje razmer, ki gredo na škodo tej oni najprejdojbitnejši panog našega narodnega gospodarstva. Zadnji izredni občni zbor Zveze za tujski promet je pokazal vso dobro voljo tujko prometnih interesov, da se odpravijo nedostaki in je zdaj po vročitvi sprejete resolucije kraljevske vladi na njej, da podpre prizadevanje privatne inicijative in reši vsa našeta pereča vprašanja.

Posebno poglavje v službi tujkega prometa nedvomno tvori, ne samo pri nas, marveč povsod v tujko prometnih državah, dobro razvito gostilničarstvo. Gostilničarstvo v dravski banovini je storilo v povojnih letih velik korak naprej ter realiziralo del svojega programa, ki gre za tem, da se vseh povsod, kjer so dami pogoji za razvoj tujkega prometa, postavijo, odnosno preuredijo, tejs gospodarski panogi primerni objekti. Žal, da gostilničarstvo dravske banovine ni moglo v celoti doseči svojega cilja, ker so se pojavile razne zapreke. Napadno je mišljenje, da se, izostanek inozemskih gostov z visokim življenjskim standardom nadoknaditi s tuzemskimi gosti. Zaradi tega mora iti tujka prometna propaganda paralelno za dosego cilja, dotoka obeh vrst gostov, da ne pride do take škode, kakor je to gostilničarstvo dravske banovine utrpelo letos. Za glede na naznačeno razdelitev gostov, je potrebna prilagoditev naših gostilniških obratov. Dočim inozemski gostje iščejo moderne obrate, se tuzemski gostje zadovoljujejo z enostavnimi lokali. Iz tega sledi, da se mora povečevati več pozornosti in skrbni tudi razvoju podeželeškega gostinstva, posebno v krajih, ki so prikladni za razvoj tujkega prometa. Opažati je, da se tudi te najmanjše edine našega gostinstva obrta razvijajo v prilog turizmu in se zdi, da so to najbolj zdrave edine tega obrta, ker imajo vse pogoje, da se razvijajo polagoma v večje obrate.

V krajih, kjer preživlja hotelska obrt krizo, naj se uvedejo s sodelovanjem oblasti minimalne cene po poprejšnji kategorizaciji obratov. Voda, plin in razsvetljava, naj se oddajata po režijskih cenah. Sanacijski objekti naj ne plačujejo nikakih koncentnih take in ostalih taksi, v kolikor so vezane s hotelskim in restavracijskim obratom. Za ostale banovinske in občinske davščine naj se tem obratom črtajo tekoče davščine pa znižajo na 50 odstotkov. Dovolj naj se kompenzacija za vlogami pri denarnih zavodih, ki stojijo pod zaščito. Končno, naj se za plačevanje kvot onih dolžnikov, ki se nahajajo v poravnavi, raztegne plačilni rok. Taka sanacija, v težkočah se nahajajočega hotelirstva, je pri primerni dobri volji prav gotovo dosegljiva.

Izobrazbo lastnikov gostilniških obrti bi bilo treba še dvigniti. V raznih tujko prometnih sredstvih bi kazalo vsako zimo pripraviti tedenske tečaje, ki naj bi bili subvencionirani od države in banovine, kakor tudi zborničnega urada za pospeševanje obrti. V Ljubljani smo zdaj dobili novo strokovno šolo za ženske naraščaj, v kateri se bodo vzgajale gostilniške gospodinjice. Ta šola pomeni velik korak naprej k dopolnitvi strokovne izobrazbe. Pričeti pa je treba že sedaj tudi v vzgojo v resnici strokovno izobrazbenih učnih moči, veled česar, naj bi se za prvo silo poslala vsaj dva moška uslužbenca, ki sta dobro verzirana v gostilniški stroki, na inozemske šole, da si tam pridobita znanje za vodstvo modernih obratov. Dalje, naj bi se specializirala tudi ena učiteljica v gostilniški stroki, ki naj bi se pozneje nastavila kot potovalna učiteljica za področje dravske banovine.

Najožje sodelovanje gostilniških organizacij z vsemi ostalimi činitelji, ki prihajajo v poštev pri našem turizmu, bo zaimačilo, da ne zastanemo na poti, ki mora voditi do končnega cilja: preobraziti Slovenijo v izrazito tujko prometno pokrajino, da bo končno zaživela v primernem blagostanju.

ventov za nadaljnji studij, ker pa je to samo nekako poročilo o osnovanju našega pokreta, bomo obveščali javnost kasneje v naših resolucijah in predlogih. **Dijak — srednjetehtnik**

Iz Trbovelj

— Smučarski izlet Sokolski smučarski odsek se marljivo pripravlja na društvene in župne sokolske tekme, ki bodo v januarju v Celju. Tudi v nedeljo krene odsek korporativno pod vodstvom svojega predsednika g. Hvalca na Sv. Planin kjer so izborna snežna prilike iz vrhunskega doma. **Dijak — srednjetehtnik**

Kuharska razstava v Kranju

Kranj, 18. decembra. V hotelu »Jelen« se je vršil jeseni pol vodstvom hotelirja g. Rudolfa Wande, ki je znan po vsej državi po svoji kuharski umetnosti in aranžmaju kulinarčnih razstav, kuharski tečaj, ki se je zaključil preteklo soboto s spretno aranžirano kuharsko razstavo. Salon v hotelu »Jelen« je bil narečen za to priliko lepo dekoriran, vse jedi oziroma špejskizite, kakršnih v Kranju še nisimo videli, so bile razstavljene z vso modernim servirnim tehniko. Razstava je obsegala pet miz, same raritete, ki so vsakega obiskovalca zadivile in dovolj pričale o finem okusu in aranžirani umetniški roki. Obisk s strani kranjskih gospa in gospodinjic je bil ves čas razstave od 3. do 9. ure zvečer rekordno in je pričal o resnem zanimanju kranjskih gospodinjic za kuharsko znanje. Vse jedi so bile po zaključku razstave še isti večer prodane. K razstavi imamo g. Wanda in njegovim učencem samo toplo čestitati. Pri tej priliki bi si dovolji še pripomniti, naj bi se naša država na izboljšanje tujko prometnih razmer povečalo zanimanje za podobne strokovne kuharske tečaje. Zdrženje gostilničarjev, kateremu je veliko na tem, da svoje članstvo šibolj izobrazuje s podobnimi servirnimi in kuharskimi tečaji v njegovi stroki. Ravno na Kranj in okolico bodo v poletju, ko bo na Brdu dvor, stavljenе vedno večje zahteve v tem pogledu. Zato naj bi Zdrženje sedaj, ko ima v svoji sredi kuharskega učitelja, na boljšega niti iz tujine ne more naročiti.

Danica Poharjeva, ki je igrala mater Cecilijo in dekla Špela (s. Hilda Pečnikov). Režijo, kakor tudi vsa ostala dela je vodil naš poštovni brat Pešec. Vsi ostali igralci so častno rešili svoje vloge, za kar so z režiserjem vred želi mnogo priznanja in pohvale. Občinstvo se obvešča, da se bodo odslej vse predstave pričele točno ob napovedani uri, kar naj blagovoli upoštevati.

— **Inspekcija narodne šole.** V četrtek se je mudil na tukajšnji narodni šoli šolski nadzornik g. Ivo Hrovat, ki je inspiciral posamezne razrede. Na kar je imel inspekcijo konferenco z učitelstvom. Podal je smernice in navodila vsega šolskega dela za bodoče.

Iz Novega mesta

— **Oživljenje šaha** Novem mestu, se je slednjič ustanovila šahovska sekcija S. K. Elana. Sestanki se vrše vsako sredo ob 20. uri v kavarni g. Splihal, ki nudi posebne ugodnosti članov sekcije. Sestanki so obvezni za vsakega člana, ker se obravnava na sestankih teoretična priprava. Glavni turnir se prične koncem januarja, potem pa bo sekcija odigrala nekaj matchov z bližnjimi sodnimi društvi. Načelne so člani soglasno sklenili, da pristopi sekcija, čim bo dovršena notranja organizacija k novostanovitvi ni slovenski šahovski zvezi. Vabimo v sekcijo vse prijatelje šaha, da ne bo metropola dolenska, rojstno mesto šahovskega mojstra g. Drnovška Karla, zadnja v šahovski umetnosti.

— **Zadnja pot vzgojitelja mladine.** V lepem sončnem dnevu se je v torek pred 11. uro zbrala pred mestno hišo na Ljubljanski cesti množica ljudi, da pospremi k večnemu počitku v nedeljo umrlega g. dr. Tomaža Romiha, vpokojenega ravnatelja krške meščanske šole. Po cerkvenih obredih, katere je opravil kapiteljski prost g. Karel Cerin ob številni asistenci, je pred hišo žalostni pokojniku v slovo zapel mladinski pevski zbor novomeške meščanske šole »Skrjančičke« pod vodstvom ravnatelja mešč. šole v Črnomlju g. Karla Šterbenka: »Spomnidi vse se vesel...« V zelo lepih in izbornih besedah se je od pokojnika poslovil v imenu pododborna Udrženja meščanskošolskih učiteljev in šolske mladine ravnatelj g. A. Mervič. V svojem govoru je označil velike pokojnikove zasluge, ki si jih je pridobil na kulturnem in gospodarskem polju, zlasti za šolstvo. Vse njegovo polstoletno delovanje je bilo posvečeno mladini. Zalni spreved je krenil v kapelico starega pokopališča, kjer je g. prost K. Cerin opravil poslednje žalne obrede. Krsto s pokojnikovi zemskimi ostanki so položili v črno oviti avtomobil, ki jih je odpeljal v Krško, kraj pokojnikovega neumornega delovanja, kjer so ga ob 16. uri položili v rodbinsko grobnico.

Belozrnica

KOLEDAR

Danes: Petek, 20. decembra katoličani: Lj. berat.

DANASNJE PRIREDITVE

Kino Matija: Bosambo
Kino Ideal: Ljubim žene
ZKD: »Rango« ob 14.15 v Matiji
Kino Slega: Riviera—Ekspres
Kino Union: Golgota
Kino Šiška: Lažne usne ob 20
DEZURNE LEKARNE
Danes: Dr. Kmet, Trševa cesta 43, Frnkoczy ded. Mestni trg 4 in Ustar, Šelenburgova ulica 7.

SOKOL

— Iz načelnikstva Sokolske župe Ljubljana Župni smučarski tečaj se bo vršil v dneh od 2. do 9. januarja na Gorjušah nad Bohinjsko Belo. Prijave naj pošljejo edinec do 23. t. m. Tečaj bo vodil zvezni smučki vodnik hr. Cesen. Pogoji za sprejem v ta tečaj je izurjenost v osnovnih likih. Vzponredno s tem tečajem se bo vršil na istem kraju še drugi tečaj pod vodstvom župnega vodnika za manj izvežbane smučarje. Celodnevna oskrba (hrana in stanovanje) za ta tečaj znaša dnevno 20 Din. V soboto dne 21. in nedeljo dne 22. t. m. se bo vršil v Ljubljani v sokolskem domu na Taboru II. delovni sestanek načelnikov in načelnik ljubljanske sokolske župe. Bratske edince pozivamo na čim številnejšo udeležbo. Zdravo!

Iz Stične

— V nedeljo so občinski močje zopet razpravljali o perečih občinskih zadevah. Med drugim so odklonili prošnjo nekemu prosilcu na tajniško mesto z motivacijo, da so s starim preizkušenim tajnikom Pušijem prav zadovoljni.

— Vabijo se vsi člani odbora Sokola Ivančana gorica, da se v nedeljo 22. t. m. ob 4. uri pop zanesljivo udeležite seje, ki je zelo važna. V to svrhu sta povabljeni tudi dva župna delegata. Kdor se seje ne

NAJVEČJA BOŽIČNA SENZACIJA JAN KIEPURA „Ljubljenec vseh žena“ Najnovejši in zadnji evropski film slovitiga tenorista: „Ich liebe alle Frauen“

V LJUBLJANI BO PREKRASNI FILM: Premiera v kinu Unionu v ponedeljek 23. t. m.

Sokolski prosvetni večer

Trbovlje, 19. decembra. Tukajšnje sokolsko društvo je snovi ob 20. uri priredilo v veliki dvorani sokolskega doma svoj prvi prosvetni večer v sedanjih prosvetni sezoni. Program tega večera je bil dokaj pester, zato je bil tudi obisk nepričakovano velik, kljub slabemu deževnemu vremenu. Prosvetni večer je s prigodnim nagovorom otvoril starosta trboveljskega Sokola, narodni poslanec g. Pleškovič, ki je pri tem poudaril, da bo tekom zime še več sokolskih prosvetnih večerov, ki naj dvignejo ljudsko prosveto v dolini.

Na sporedu je bilo predavanje prof. dr. Dolžana iz Ljubljane, ki je poslušalcem v skoro enournem predavanju izbrno obrazložil vse naravne možnosti »vesoljnega potapa«, kakor ga opisuje sv. pismo. Predavatelj ne izključuje takega »vesoljnega potapa«, toda le na manjšem teritoriju kot posledico tajfuna, podmorskih vulkanskih erupcij, potresov, itd. nikakor pa ne pred ča 4 do 5000 leti na vesoljni zemlji, kakor se to navaja, kar tudi moderna geološka znanost zavrača. — Poslušalci so z zanimanjem poslušali predavatelja ter ga nagradili s zasluženim priznanjem.

Nato je sokolska godba na pihala zagrala nekaj koncertnih komadov, ki je razpoloženo med poslušalci še dvignilo. Sledilo je prikazovanje filma »Po naši zemlji«. Film je sicer lep, saj prikazuje vso divjo romantiko našega dalmatinskega kraja, naša bosanska in hercegovska mesta in vasi, ter narodne noše, plese in običaje prebivalstva južnih krajev, toda manjka pri filmu bodisi nazivov posameznih krajev ali pa bi morali priraditi sami popisneje gledalcem posamezne kraje, narodne noše in običaje, ker sicer tak film nima pravega pomena, če gledalci vidijo kraje in pokrajine, pa ne vedo, kaj gledajo.

Posebno pa je mlaščje gledalce razveselil film, ki je predločeval mladega nepridiprava, ki je s svojo nebrzdano razboritostjo napravil ljudem mnogo škode in je neposredno tudi ope postavil za nos. Navse zadnje so se ga usmili dobri ljudje ter ga obvarovali zaslužene kazni, iz hvaležnosti pa se je mali paglavca poboljšal in postal pošten in koristen človek.

Ob zaključku sporeda je otket rudniških

nameščencev lepo zapel dve lepi pesmi, n. kar so se posetniki prvega ekološkega večera zadovoljni razšli v pripranih da bodo tekoni dolgočasnih zimskih večerov deležni še več tako zanimivih in poučnih prireditiv.

TSŠ in vstop n univerzo

Ljubljana, 20. decembra. Kam naj se obrnemo, se vprašujejo vsako leto absolventi tehniških srednjih šol. Službe ne dobimo, ker so vsa mesta zasedena po manj zmogljivih močeh, manjšo izobrazbo, ali pa so na teh mestih celo tuji državljani. Težka je ta usgotovitev za nas, mlade ljudi, zato je dala nam dijakom z ljubljanske in beogradske tehniške srednje šole pobudo, da smo se zbrali v Beogradu, da pokrenemo akcijo, ki naj nam pridobi vstop na tehniško fakulteto.

Na tem sestanku se je konstituiral akcijski odbor, sestavljen iz dijakov beogradske tehniške srednje šole, ki bo obveščal dijakke vseh srednjih šol Jugoslavije preko odbora na posameznih šolah o uspeh, ki jih je dosegel akcijski odbor, ali pa vsi odbori skupno. Odbor bo zbiral vse predloge in resolucije, katere bo dostavljal posameznim odborom. Pravice obravnava, aja teh predlogov pa nima akcijski odbor sam, temveč vsi odbori.

Kmoter in namen akcijskega odbora je doseči overovitev zakona o tehniških srednjih šolah iz leta 1932, v katerem je dovoljeno absolventom tehniških srednjih šol vstop na tehniške fakultete.

Dovolj je razlogov za ta naš pokret. Visokokulturne srednje-evropske države, katerih tehnika je tako rekoč na visku, ne samo da podpirajo, marveč celo forsirajo studij srednjetehtnikov na tehniških visokih šolah in nudijo celo tujim državljanom absolventom tehniških srednjih šol možnost studija na svojih tehniških visokih šolah. S tem dejstvom odpade očitke, da je splošna izobrazba na tehniških srednjih šolah nezadostna za studij na tehniških visokih šolah. Nezadostno znanje naših absolventov moremo overiti tudi z odličnimi uspehi srednjetehtnikov na tehniških visokih šolah in fakultetah v inozemstvu.

Navedel bi lahko tudi razna druga dejstva, ki dokazujejo zmoglost naših absol.

priradilo pod svojim okriljem praktičen kuharski tečaj za svoje članstvo. S tem bi s svoje strani doprineslo dokaz razumevanja sodobnih potreb, članstvu pa mnogo koristil. Baš zato je bila kuharska razstava pri »Jelenu« tem pomembnejša, ker daje pobudo za nadaljevanje in razstave in s tem za vzgojo kuharskega občaja, ki morajo naši hoteli v gorejskih letoviških iskati v inozemstvu.

Iz Radeč

— Občni zbor sadjarske in vrtnarske podružnice. Te dni se je vršil občni zbor sadjarske in vrtnarske podružnice. Naša podružnica je bila ustanovljena 2. februarja 1932. Med poslovnim letom je imela štiri seje in štiri predavanja ter en tečaj. Poružnica ima svojo drevesnico v Krakovem. Goje se pred vsem kanadke, renete in voščenke. Prilagodni pomlad bo razdelila okoli 400 dreves. Podružnica je zasejala okoli 1 kg pečk lesnik. V bodoče se bo organizirala prodaja sadja. Letos je bila izredno dobra letina za jabolka. Iz radeškega »kolesa« se je prodalo okoli 6 vagonov jabolk, nekaj v Avstrijo, nekaj pa v Nemčijo. Sortirano sadje se je prodalo no 2.— Din. g. nesortirano pa po 1.20 Din. Po situacijskem poročilu so se vršile volitve. Za predsednika je bil izvoljen g. Pečnik Ivan, za podpredsednika Petercel Miha, za tajnika Čuk Franjo, za blaginjaka Bevk Ivan. Odborniki: Vodoven Ivan, Raj Martin, Burkolc Leopold, Karčevšek Ivan, Revizorji: Pečelnik Franc, in Matilen Jože. Delegati: Sotler Franc in Svinčič Alojzij. Člani, ki so poravnali svoje obveznosti napram društvu, bodo dobili spomlad brezplačno drevesca. Novo pristopilci člani na dobe le polovico drevesec. Naredilo se bo dalje tudi 600 dijakov. Sadržaji, posvečajo sadjarški podružnici vso potrebno pozornost, saj ona je le torišče pravičnega ravnanja in dela pri sadjarji.

Iz Škofje Loke

— **Pozor sadjarji!** »Pokončevanje sadnih in zelenjadnih zajedavev in oskrba sadnega drevja, rož vrtnic in lipotičnega grmičevja po saditvi, je naziv zanimivega predavanja, ki ga bo imel priznani strokovnjak na tem področju g. Lenard Guido v nedeljo ob 9. v Društvenem domu. Vabimo sadjarje našega območja, da se predavanja zanesljivo udeležijo, kakor tudi občnega zbora SVD, ker so na dnevnem redu volitve novega odbora. Člani SVD se obenem naprošajo, da poravnajo svoje obveznosti do podružnice.

— **Proračunska seja** škofjelokske občine bo v petek ob 17. v mestni hiši. Na dnevnem redu je občinski proračun, proračun ubožnega sklada, sprejem dveh stražnikov v občinski službo in rešitev raznih prošelj. Novi proračun predvideva kritje z dokladami, ter je trošarina na električni lok, kakor tudi na blago, uvoženo v Škofjo Loko, popolnoma opuštena. Ali dokončno se bo vdelo na sebi, ko bo prišlo tudi to važno vprašanje v obravnavo.

— **6 let robij** — se je razrešilo v torek zvečer z vso naglico po Škofji Loki in ni ga bilo šlokeca. Ki ne bi bil z zadovoljstvom sprejel na znanje vesti, da je zadostno pravil, ki jo je tako kruto žali bivši škofjelokski policaj Lojze Žužek. Naša javnost je sprejela odmerjeno mo kazen z odobravanjem in to tem bolj, ker v kronski pretop ne pomnimo primera, ki bi bil po svoji okrutnosti in brezsrčnosti grah od tega.

— **Kolo mu je ukradel.** Posestnikovemu sinu Rudolfu Ahlinu iz Loga je nekdo med tem, ko je sedel lastnik in gostilni pri Mačku v Poljanah, odpeljal kolo. Kolo so sicer pozneje našli, kar pa storišca seve n: bo oproščeno, da ne bi moral pred sodišče.

— **V obveščanju v oblasti bodite dostojni!** Neka stranka je zelo neljubeznivo sprejela občinskega kontrolnega ozvana ko je prišel k njej zaradi trošarine. Za občinski odbor

bo udeležil, se bo smatralo, da soglaš s sklepom, o čemer se bo obravnavalo.

— Smučarji nikakor ne morejo priti na svoj račun, ker je tako muhasto vreme. Sedaj sneži, pa zopet dežuje in tako imamo danes prav čedno brozgo. Pa saj zima se je komaj začela in v višjih legah je pa snega za smuko več ko dovolj.

Naše gledališče

DRAMA
Petek, 20. decembra: zaprt.
Sobota, 21. decembra: Frak ali Od krojačka do ministra. Red C.
Nedelja, 22. decembra: Ob 15. uri Direktor Campa. Izven. Globoko znižane cene od 20 Din navzdol. Ob 20. uri Otrci. Izven. Globoko znižane cene od 20 Din navzdol.

OPERA
Petek, 20. decembra: zaprt.
Sobota, 21. decembra: Saloma. Premiera. Izven.
Nedelja, 22. decembra: Ob 15. uri Od bajke do bajke. Izven. Globoko znižane cene od 20 Din navzdol. Ob 20. uri Trubadur. Gostovanje tenorista dr. Adriana. Izven. Znižane cene.
Ponedeljek, 23. decembra: zaprt.

— **Prešmentani grač** je naslov nove opere, v kateri igrajo glavne vloge: g. Kogeljeva, g. Peček in g. Zupan. Prva izvedba bo na praznik 25. t. m. zvečer. Pripravlja premiero kapelnik Neffat in režiser Govlin.

Iz Višnje gore

— **Premestitev priljubljene orožnika.** Premesčen je tukajšnji orožniški narednik g. Andrej Manfreda iz Višnje gore v Stepanjo vas. Skoro polnih 6 let je služoval pri nas. Kot vesten, značajan in nepristranski orožnik je bil splošno priljubljen. Seveda pa se povsod najdejo tudi ljudje, ki hodijo svoja pota in mečejo polena pod noge vsakomur, kdor ne trobi v njihov rog. In tem ljudem je bil tudi naš Manfreda ves čas trn v petli. Vsako priliko so porabili, da bi ga očrnil, pa se jim ni posredilo. Odhajajočega orožnika bomo težko pogrešali. Na novem službenem mestu mu želimo mnogo sreče. Želimo pa, da bi bil zadovoljen on in prebivalci kraja, kjer bo služboval.

Frederic Boutet: Družabnika

Ura je bila skoraj že enajst, ko se je sveto na poti po mrtvi predmestni cesti ustavil na bregu Seine pred tovarno. Gospod Lafebure je izstopil, vstopil in krenil naravnost v ravnateljevo pisarno. Bil je lepo rdeč, sveže obrt, krepak petdesetletnik v elegantni sivi obleki, in v naglici je glasno sopol.

Po pravih bi bil moral priti že ob pol desetih, toda v teh šestih mesecih, odkar je bil družabnik in porok ustanoviteljja podjetja Martela, je bil malokdaj točen, izvemšji morda v navdušenju prvih časov, ki je trajalo samo štirinajst dni, potem je pa ugasnilo.

Lafebure je bil bogat, živel je rad udobno in kor je svoje nočne zabave dokaj podaljševal, je kmalu ugotovil, da mu je potrebno prizadevanje glede ranega vstajanja kljub vsej dobri volji skoraj nemogoče. Vsak dan je to znova ugotovil.

Ko se je odločil zaupati svoj kapital Martelu, je prosil sam za dejansko sode-

lovanje v upravi podjetja. Mišlil je, da je za to v veliki meri usposobljen. Oživel je z najboljimi nameni. Svoje, doselej v brezdelju minevaljo ure bo imel zapolnjene s koristnim in zanimivim poklicem, sam bo zasledoval porast svojega imetja.

Ta začetna vnaša se pa v praksi ni povsem obnesla. Žal mu je bilo, očital si je lembo in jezilo ga je, da se kaže svojemu družabniku mlaščnega in nespo-sobnega.

Martel sam je prihajal ob osmih in delal je vztrajno, tovarne ves dan ni zapustil, bil je strog in energičen ravnatelj.

Lafebure je visoko cenil Martela, z izvestnim odtankom respekta in celo strahu. V njegovi navzočnosti je bil kar nekam plaš in si ni upal kazati v obče-vanju z njim odkrite pristnosti, ki je bila v temelju njegovega značaja.

Včasih so ga obhajali dvomi... AM je bil Martel zares tako brez vseh napak?

Lafebure je pokimal z glavo v odgovor na spoštljivi pozdrav pisarniškega

sluge, odprl je vrata in vstopil v sobo, opremljeno strogo v zeleni in črni barvi. Tu sta bili dve pisalni mizi. Ena čisto nova, večinoma nezasedena, je pripadala Lafeburu, ki je delal tu redko kdaj.

Druga pisalna miza je pripadala Martelu, ki je sedel na trenutke kakor vedno za njo in pregledoval račune.

Martel je obrnil k Lafeburu svoj resni, s črno, korektno pristrženo, že nekoliko osivelo brado obrojleni obraz.

— **Dobro dan, dragi Martel,** — je dejal Lafebure, prizdevaloč si ne pokazati svoje zadržane. — Opravišti se moram, ko zonet prihajam pozepno.

— **Kaj še, nikakor ne, dragi moj Lafebure,** — je odgovoril Martel hladno.

— **Saj vendar niste dožnji prihajati točno in jaz prav lahko opraviim delo sam.**

Lafebure je sedel potrk k svoji pisalni mizi, si prizelal cigareto, vzel v roko sveženj na stroji pisanih listov. Nih na hitro pregledal in odložil, potem se je na naslonil nazaj. Ni hotel pokazati, da so ga Martelove besede zadele v živo.

— **Nič novega v jutranji pošti?** Martel je dvignil glavo.

— **Kakor vedno, tekoče stvari.** Naidiktiral sem potrebne odgovore.

— **Jutri vam bom pomagal.** Pridem prej... Danes ponudi sem legal k počitku ob treh... V mojih letih je to nespametno... toda če čuti človek v sebi še malo mladosti! In baš zdaj imam dražestno deklo... Dvajset let, kakor da je vidnih Creuze svoji sliki življenje... Zvečer rada kam gre, no, kaj hočete, moram hoditi z njo, s tem dekletom.

Pripovedoval je zgovorno in nadaljeval svoja priznanja.

Martel ga je prekinil s kretajo. — **Dragi Lafebure, delajte, kar hočete, in nikar ne mislite, da ste sploh dožnji opravčevati se mi.** Radi se zabavate, to je čisto naravno. Jaz sem pa naravnost nepostovljivo ali iz navdušenja vedno dajal prednost denar... Veak človek ima v življenju svoje noče... Toda povejte mi, ali ste razmišljali o tem, kar sem vam navedel včeraj?

— **Da. O tem bova še govorila,** — je

odgovoril Lafebure kar najhladnejše je mogel.

Šlo je za to, da bi dal še potreben kapital za razširjenje podjetja, kar je bilo potrebno zaradi večjega prometa. Lafebure se je v bistvu strinjal s tem, toda videl, da ga Martel prerašča, je okleval s trdnim odgovorom... Imel je v rokah moč: denar. Čeprav je bil napram svojemu družabniku vedno prijazen, zaupljiv in širokogruden, mu je vendar hotel pokazati, to svojo premoč.

Govorim v vašem kakor v svojem interesu, — je pripomnil Martel stho.

— **Ne dvomin,** — je dejal Lafebure vzvišeno in izogibačje. Lafebure je znova vzel v roke na stroji pisane liste in tokrat jih je čital. Ko je končal, jih je položil na mizo, si prizelal ovno cigareto in trenutke okleval. V niem se je bil oglašil izvesten, nečuten sum in zdaj se je očelil znova. Kar je sklenil priti stvari do dna.

— **Povejte mi, dragi Martel, stroje-niska, ki je našla tla te liste zame, je gospodinja Fanny, kajne?**

— **Da... če se ne motim... zakaj?** Konec jutri.

Velik razmah smučarstva na Gorenjskem

Prireditve GZSP, tečaji v klasični in alpski kombinaciji, številne smučarske postojanke

Jesenice, 19. decembra. Letos smo o pravem času dobili precej snega. V dolinah ga je okoli četrt metra, v sredogorju nad pol, na vrhovih Karavank, na Pokljuki in na visoki planoti Komne po en meter in več. — Tako idealne zime že dolgo nismo imeli. Snega je zamenjal skoraj dovolj za vezbanje in smučanje, toda tekmovalci si ga žele toliko kot ga je zapadlo v tistih starih in dobrih časih, ko so ga delavci na cestah in železniških progah rezali na kose in ga metali preko visokih snežnih masivov v stran in pri tem zaslužili lepe denarce.

Taka zima se nam obeta tudi letos, čeprav nas prva pošiljka snega ne prepričuje o tem. Pa naj ga zapade še toliko, na cestah in progah ne bo lodalcev snega, pač pa na tiho smučarje, ki bodo kot ribe v vodi svigali po strmih cestah, visokih gorskih pobočjih in klančih.

Po Gorenjskem je skoraj vse na dilačah. Poleg inteligentnih starejših gospodov in dam vidiš kmete in delavske fante in vse je razgibano, vse veselo in zdravo, pač so se sliši vesela govornica, smeh, petje in vrišč. Zima je najlepši letni čas, če je bel. Snežena in mizra je osebito lepa visoko gori in planinah, kjer stoji zimsko sonce, kjer je vsako drevo in grm v beli svatoveški obleki in je gorska pokrajina tako lepa, da je ni mogoče opisati.

Zimsko športne organizacije so na Gorenjskem za to goslo razpredene in štejejo na tisoče pripadnikov. Na čelu vsega tega gibanja stoji pa Gorenjski zimsko-sportni podsavez in smučarski odsek Sotolske župe Kranj. Čez leto se dela na tem polju v dveh različnih smerah, ni nobenega hudega trenja. Vse delo gre po vnaprej določenemu načrtu in so vse pomembnejše prireditve tako razporejene, da pridejo tem močnejše do veljave. Vršile se bodo po naslednjem vrstnem redu:

Dne 26. decembra medkлубski tek na 18 km prirediti SK Jezersko.

Dne 29. decembra Podvezino prvenstvo v smuku na Pustem rovtu v izvedbi SK Bratskega.

Dne 6. januarja medkлубski skakalne tekme v Zaki na Bledu in podvezino mladinske skakalne tekme v zvezi z otvoritvijo mladinske skakalnice na Jesenicah. Klubski dan s skakalnim mladinskega smučarskega odreda.

18. in 19. januarja: Tekme za prvenstvo v klasični kombinaciji JZSS v Mariboru.

26. januarja: Podvezino prvenstvo v smučarskih likih na Črnem vrhu v izvedbi AlpSK Gorenjske.

8. in 9. februarja: Podvezino prvenstvo v klasični kombinaciji v Ratežah.

16. februarja: Medkлубski klasične kombinacije v Mojstrani.

23. februarja medkлубski tekme v smuku

na Črnem vrhu, medkлубske tekme v štafetnem teku 4 krat 8 km in medkлубske skakalne tekme v II. razredu, obe v Mojstrani ter mladinsko prvenstvo v alpski kombinaciji na Črnem vrhu.

19. marca medkлубska tekma v smučarskih likih na Rožici v izvedbi jeseniške Skale.

Od 14. do 23. decembra bo na planini Rožici smučski tečaj za najboljši tekmovalce v smučarskih likih in smuku. Tečaj vodi znani prvak Franc Harer iz Avstrije, ki je že lansko leto vezbal naše prvake za tekmo v alpski kombinaciji. Tečajnikov je okoli 15, med njimi po eden član »Gorenjske« in »Bratske«, ostali so člani jeseniške »Skale«, ki je dala najdružnejše smučarje, med njimi Cirila Pračka in Huberta Heima, ki sta razred zase. Istočasno se vrši na Pokljuki tečaj za olimpijske tekmovalce v klasični kombinaciji. Tečaj vodi trener JZSS za vztrajnostni tek Finca Eino Arvick Kuitema, kateremu se je te dni pridružil drugi trener JZSS Norvežan Gunnar Hagen, strokovnjak za klasično kombinacijo. Med tečajniki je lanskoletni savezni prvak v teku Smolej Franc z Jesenice ter prvak v klasični kombinaciji Jakob Albin iz Mojstrane, dalje Zvidar Emil, Zvon Albin z Jesenic in Klančnik Karol iz Mojstrane.

Vzporedno s porastom smučarstva in smučarskih prireditve se potrebno primerno grade tudi planinska smučarska zavetišča. Poleg že poprej obstoječih planinskih hotelov, domov in koč so si klubi zgradili v zadnjih letih celo vrsto pomembnih planinskih starih, a tudi skromnih smučarskih zavetišč. Tako ima SK Skala smučsko kočjo na Rožici, SK Bratskega kočjo na Pustem rovtu, AlpSK Gorenjske kočjo na Črnem vrhu, Sokol na Javorniku kočjo na Beneški planini, SK Trilavci, Bled kočjo na Graški planini na Pokljuki, SK Dovoje-Mojstrana kočjo na vrhu Pokljake, SK Beuzite kočjo v Drači, SPD Kranjska gora ima svojo kočjo v Kmeti, SPD Podvezina smučarska občestva kočjo v Kmeti, Podvezina SPD v Srednji vasi ima kočjo na Planini na lovu in smučarski dom planinski dom nad slapom Savice, Skala ima kočjo na planini Vogel, ki je prilipneno kakor orlovska tanga vrhu strmine skalo. Poleg imenovanih planinskih smučarskih postojank stoji ogromen planinski hotel na Pokljuki, smučarska kočja kluba Salom 34 na Gorjuški in karano dopolnilno smučarskega doma »Sibirijec« v Planici.

Večina klubov je svoje zimsko-sportne postojanke v planinah napravila skoraj iz nič. Treba je bilo mnogo volje, vztrajnosti, idej, vztrajnosti, kulturne in tudi denarnih žrtve posameznikov, predno so zrasle v osušni naših gora lone službe, ki so v lasti graditeljev in domovini ter v konci kmetovalec in ovčaki vsi, saj pri tem zaslužijo kak dinar, ki jim je potreben kot blagodejen dež v dolovinskih sni.

brez dolgov. K temu je mnogo pripomoglo naravno bogastvo dežele, ki je polna bogatih petrolejskih vrelcev. Gomez je dal te vrelce v eksploatacijo ameriškim in angleškim družbam, vendar je gledal, da so bili v prvi vrsti državni interesi varovani. Posrežilo se mu je tudi na spreten način z ustvari leta 1921. in 1925. omejitvi samostojnosti posameznih držav in postal je dejanski ustvaritelj zveznih držav Venezuele.

V priznanje njegovih zaslug ga je kongres tudi v letih 1915. in 1922. pomeje pa tudi leta 1929. soglasno izvolil za predsednika republike. V maju 1929. je pa resigniral na predsedniško mesto in obdržal le vrhovno poveljstvo armade, ki je imela odločilen vpliv na politiko. Predsednik republike je postal dr. Juan Bayista, ki ga je pa revolucionarna burja leta 1931. odpihala, na kar je spet Gomez prevzel krmilo države.

Njegova smrt pomeni hudi udarec za republiko in že zdaj se čujejo glasovi, da bo nastala za njegovo nasledstvo huda borba. V splošnem računajo, da bo vodstvo države poverjeno vojnemu ministru Lopezu Contrerasu, ki ima armado za seboj.

Pokojni Gomez je zapustil otok 80 otrok, od katerih so najstarejši že v 50. letu, najmlajši pa še otroci. Eden njegovih sinov je bil nekaj časa podpredsednik republike in pozneje poslanik v Parizu. Najbrž na niso vsi zakonski.

Kolonijalne vojne so drage

Italijanski pohod v Abesinijo je napolnil sprokovnjake na polju narodnega gospodarstva, da so začeli razmišljati o tem, kako drage so kolonijalne vojne. Do zanimivih podatkov je prišel znani francoski gospodarski strokovnjak Richard Levenson. On je izračunal, da je morala šteti Francija leta 1830 za okupacijo Alžira 400.000.000 frankov. Najdražja kolonijalna vojna je bila angleško-burska leta 1899, za katero so mobilizirali 300.000 mož. Celih 28 milijard frankov je morala plačati Anglija, da je ukrotila ponosen burski narod, ki mu je pa po izgubljeni vojni za neodvisnost angleška vlada priznala dokaj široko samoupravo. Italija je postavila leta 1896 v Abesinijo na bojno polje 50.000 mož. Pohod v Tripolis leta 1911 je zahteval trikrat toliko vojakov. Iz državne blagajne je šlo zanj 6 milijard frankov.

Sedanja italijansko- abesinska vojna prekaša po obsegu priprav ter mobilizaciji človeških in tehničnih sil vse prejšnje kolonijalne vojne. Italijanska armada v Afriki šteje nad 300.000 mož in njena preskrba stane dnevno najmanj 30.000.000 lir. Če računamo še postranske izdatke za to vojno, vidimo, da stane Italijo vojna v Abesinijo mesečno eno milijardo ali pa še več. Ker je pa šlo samo za vojne priprave okrog 5 milijard, bo Italija še dolgo po sklenitvi miru čutila gospodarske posledice svojega pohoda v Abesinijo. Izgubljene milijarde se namreč v narodnem gospodarstvu ne dajejo hitro nadomestiti, kakor mislijo tisti, ki vidijo pred seboj samo slavo in parade.

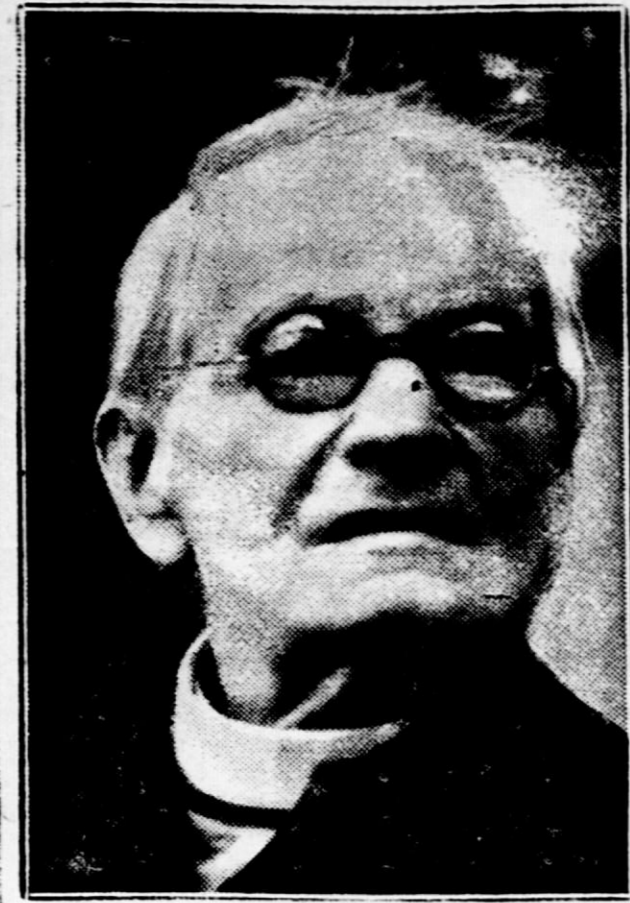
Komitas Vartapet umrl

V pariškem sanatoriju je umrl nedavno najuglednejši armenski glasbeni teoretik, znanstvenik in skladatelj Komitas Vartapet, star 66 let. Z njim je legla v grob markantna osebnost armenskega glasbeno znanstvenega življenja. Pokojni je proučil in komentiral prastare armenske cerkvene in narodne pesmi, ki so še v polni meri ohranile svoj značaj. Ne samo, da je bil odličen glasbeni strokovnjak, bil je tudi edinstven interpret in propagator armenske narodne glasbe in pesmi. Po njegovi zaslugi je armenska glasbena umetnost zaslovela v glasbenem svetu Orienta, Evrope in Afrike.

Komitas Vartapet je užival sloves ne samo med svojim narodom, temveč tudi v tujini. Pokojni profesor Ševčik, ki je imel v svoji šoli več učencev iz Orienta, je zelo pohvalno govoril o velikem delu pokojnega armenskega mojstra. Med svetovno vojno so Komitasa Vartapeta in njegove rojake kruto preganjali Turki. Od tega je zblaznel in je skoraj 18 let živel v pariškem sanatoriju, toda vse zdravljenje je bilo zaman. Njegova najvažnejša dela so »Hay Knar«, (Armenska lira), »Hay geluk erker« (Armenske narodne pesmi) tudi v nemščini pod naslovom Armenien Dorienderc. Dostoj je izšlo okrog 7 zvezkov del pokojnega armenskega skladatelja.

Škoda pes, Reznikovalce Afrike je imel kuharja z amorca. Nekoga dne mu je pošlil zvesti pes. Ponoči je slišal, kako kuhar joja, in vprašal ga je, zakaj. — Hudo jo je, ker je pes poginil, — je odgovoril kuhar. — Kaj si ga imel tako rad? — Ne, toda kdo mi bo sedaj pomagal izvesti vaše krožnike? Dokler je bil pes živ, mi jih ni bilo treba nikoli potivati.

Prelat Tomo Zupan 96 letnik

Ljubljana, 20. decembra. Jutri na dan sv. Tomaža bo na svojem prijaznem gradu na Okroglem, ki leži nad penočo se Savo, slavil prelat g. Tomo Zupan, častni mešan Ljubljane in Kranja ter številnih nacionalnih društev in bivši dolgoletni vzorni prvomestnik družbe sv. Cirila in Metoda, 96-letnik rojstva. Jubilaru, ki je kljub visoki starosti duševno svež in tudi telesno še dokaj krepek, k rojstnemu dnevu naše iskrene čestitke z željo, da bi nam ga ohranila usoda do skrajnih meja človeškega življenja.

Premiera „Salome“

Ljubljana, 20. decembra. Pri jutrišnji premieri nastopi v naslovni vlogi »Salome« naša priljubljena primadona ga. Zlata Gjurgjenčeva. Tudi ostale vloge so v eni naših najmočnejših zasedb, ki jih izvajajo gg. Marček, Kogejeva, Primožič, Gostič, Golobova Rus, Simončič, Jarc, Banovec, Zupan, Janko, Perko, Petrovič, Sekula, Arbon in Frelj. Opero dirigira in režira g. Niko Striko, kar nam je zadosten dokaz, da bo v vsakem pogledu podana odlično kakor do sedaj vsa njegova dela.

Iz Maribora

Z davčne uprave. Vsa podjetja, poslovanja (trgovska, industrijska in obrtna) ter vsi samostojni poklici, ki o zavezani pridobitni so dolžni v svrhu odmere pridobine za leto 1936 vložiti v roku od 1. do 31. januarja 1936 napovedi o čistem dohodku doseženem v poslovnem, davčnemu letu 1936 predidocemu letu. V istem roku so dolžni intelektualci, davčni zavezanci splošnega prometnega davka, ki njihov skupni letni promet po oceni davčnega odbora za preteklo leto ni znašal več kot Din 300.000 in ostali zavezanci splošnega davka kakor tudi skupnega davka, na poslovni promet vložiti skupaj z davčnimi napovedmi pridobine tudi posebne napovedi o poslovnem prometu, opravljenem v preteklem letu. — Vse osebe, ki imajo dohodke od premoženjskih predmetov in pravice, so dolžne te dohodke napovedati v roku od 1. do 31. januarja 1936. Rentnina se plača od premoženjskih predmetov in pravice, ki niso zavezanci zemljinarji, hišnemu davku, pridobitni, niti službenemu, niti uslužbenemu davku. — »Razoric. Pravkar je izšla božična številka med odraslo mladino tako priljubljene mesečnice »Razoric«, ki jih izdaja »Druženje jugoslovenskega učiteljstva meščanskih šol, sekcija za dravsko banovino

v Ljubljani. List je priporočilo celo prvotno ministrstvo. Vsebinska božična številka je zelo pestra: Winkler Venčeslav: Lučka — R. Katalinič Jeretov: Ime — Oskar Hudales: Ugrabljeni bogovi. — Maksim Galspari: Nekaj o naših kmečkih skrinjah. — Pavel Kunaver: William Shakespeare. — D. M. Filip Višnjic. — J. B.: 1. december 1935. — Ob 100 letnici ilirskega pokreta. — Drago Humek: Električna svetilka na stolu. — Pavel Kunaver: Skrivnostna pota Ljubljane. — Slavko Veselič: Jugoslovenske znamke. — Petkovek Anton: Božična noč. — Božo Račič: Božični in velikonočni prtički. — Črni diamant: Življenje rudarja v Trbovljah. — Kako bi urejali »Razoric. Fakin Anton: Vražje. — Drobšč: Mi, ki Maus, Saljivi slikar. — Brzine v sportu: Za šalo. Tanjše kot ženski las, Čuda tehnik.

— Kršični diharji. V noči na četrtek so se neznanj latorji spravili nad pitane kološki posestnice Terenzije Punzartnikove v Hotinji vasi. Iz zaklenjenega kurjaka je izginilo 30 najlepših kokoši. Tatvina je prijaviteljna policiji.

— Varuje se vlomilcev. Pri predelavcu Ivanu Bedraču v Vinarski ulici se je preteklo noč zglasil drzni vlomilec. V spalnici je prebrskal vse omare in izginil v noč s sveženjem obleke in perila Bedrač je požadovan za 3000 dinarjev.

— Mirko Jelačin med Mariborčani. Vsa mariborska javnost je pozdravila odločitev g. Klešiča, ki je angažiral v Veliki kavarni odhena in pri nas tako priljubljene konferencierja, opernega pevca in humorista g. Mirka Jelačina iz Ljubljane, saj so po naših kavarnah nastopali povelični in tuji. G. Jelačin si je znal s svojim zdravim humorjem, begavim in vedrim nastopom namah osvoiti obiskovalce Velike kavarne. Kako tudi ne, saj ve večer vedno vedati toliko novih in duhovitih dovptov, zna tako sojevrstno, zabavno napovedovalni program in s svojim toplim krasnobarvnim tenorjem zadivlja vse poslušalce. Kaj kot nedavno na modni reviji v Mariboru in Ljubljani, se krog njegovih obduvalcev in prijateljev veča iz večera v večer. V Mariboru bo g. Mirko Jelačin do januarja 1936.

— Revija mariborskih šahistov. V soboto 21. t. m. bo v Gambrinovi dvorani zanimiva šahovska bitka med priznanimi mariborskimi šahistom g. Ivanom Lesnikom in mnogimi šahisti iz Maribora, Slovenske Bistric, Frama, Ruš in drugod. G. Lesnik bo s svojo prvo tako širokopotezno simultanko dokazal, da je res mariborski šahovski mojster. Simultanke se bodo udeležili tudi rastopnice ženskega šahovskega sveta. Za to šahovsko prireditve vlada v Mariboru in okolici veliko zanimanje.

— Premiera Rostandove trojejanke s prologom »Vest« bo v soboto, 21. t. m. za red B. Plesatelj Maurice Rostand je v »Vest« posegel globoko v rane, ki jih je zase. Krasna svetovna vojna v milijone rodbin. Drama je ena najboljših v tovrstni literaturi, pisana s poznimičnim zanosom, je pa tudi odskočno prav učinkovita. »Vest« je naš študijski ljubljanski režiser C. Debevoč kot gost. Zasedba: v mlakah vesti svijačoji se Francos Marcet je Nakret, nemški profesor Hoderlin, njegova žena in Anželika, ki jim je Marcet ubil v vojni sina. os. šezma, so P. Korvič, Krušjeva in Rasber. gerjeva, francoski duhovnik je Gornšek, knjigovodja Francoski Kojuta, služkinja pa Gornškova.

— Okoliško občestvo opozarjamo na dve nedeljski predstavi po znanjnih cenah. Šesti na popoldneško predstavo Kretovih srednje lepo uspele in privlačne tragikomedijske »Malomeščanin«. Zvečer po nove Komitovo temperamentno in zabavno opereto »Majdoc«.

— Ciril Debevoč, režiser ljubljanske drame, ki se je mariborskemu občestvu istos predstavlil v močni kreaciji Ivana v »Brethi Karamazovih« in ki je prav izrazil tip igralca in režiserja »intelektualca, pripravljaj s mariborskim ansamblom Rostandovo trojejanke s prologom »Vest«. Vojno dramo, ki zavzema v tovrstni dramski literaturi radi velike literarne, etične, pa tudi odskočne vrednosti, eno prvih mest. Premiera bo v soboto, 21. t. m. za red B.

Radioprogram

Sobota, 21. decembra. 12.00: Kar brez prestanka plošče polje! — 12.45: Vremenska napoved, poročila. — 13.00: Napoved časa, obvestila. — 13.15: Kar brez prestanka plošče polje! — 14.00: Vremensko poročilo, borzni tečajji. — 16.00: Na delopust! (radijski orkester). — 18.40: Poreča zunanje politična vprašanja (g. dr. Alojzij Kuhar). — 19.00: Napoved časa, vremenska napoved, poročila, objava sporeda. — 19.30: Nac. ura: Biskup Ivan Antonovič Preporoditelj baških bunjevaca (Milivoje Knežević) iz Beograda. — 20.00: Za krajiški zimski večer (pester spored). Sodelujejo: radijski orkester, g. Maksim Reš, g. Rankusa Ciril, sestre Sitar, člani radijske dramske družine), vodi g. prof. Niko Kurec. — 22.00: Napoved časa, poročila, spored. — 22.15: Romantične opere (radijski orkester).

znižal dolgovje Venezuele, ki so leta 1909. znašali še 232 milijonov boliviarjev, za polovico do leta 1923., a leta 1931. je bila Venezuela edina država na svetu, ki je bila

Predsednik Venezuele umrl

Bil je izvrsten državnik, politik in diplomat — Zapustil je okrog 80 otrok

Iz Caracaasa, glavnega mesta Venezuele, poročajo, da je tam umrl dolgoletni predsednik republike Don Juan Vicente Gomez, star 78 let. Pokojnik se je 9. oktobra na vojni z avtomobilom prehladil. Dan kasneje je legel v posteljo, s katere ni več vstal.

Juan Vicente Gomez se je rodil leta 1859. kot sin posestnika v San Antoniu del Tachira. Leta 1882. je stopil v državno službo in se seznanil s takratnim guvernerjem države Tachira, Ciprianom Castro, ki je po zamagoviti revoluciji leta 1899. postal diktator Venezuele, a Gomez je postal guverner zveznega distrikta Caracaas, pozneje pa podpredsednik države in vrhovni poveljnik armade. Bil je izredno odločen mož, nepokupljiv in zvest in zaradi teh lastnosti se je kmalu priljubil prebivalstvu. Bolj ko je naraščala njegova priljubljenost in slava, bolj je temnela Castrova zvezda, kajti ta se je skušal obdržati na postaji samo z nasiljem. Ko je Castro leta 1908. odpotoval v Evropo, so ga uporniki v njegovi odsotnosti odstavili in kongres je Gomeza soglasno izvolil najprej za provizornega, leto dni pozneje pa za stalnega predsednika Venezuele.

Gomez je kmalu pokazal, da je vreden tega zaupanja. Izkazal se je za izvrstnega državnika, politika in diplomata. Med svetovno vojno je znal na spreten način odurati nevtralnost svoje države. Temeljito je preuredil notranjo upravo Venezuele, reorganiziral finance in pobiranje davkov ter tako

hvalnim smehom in ki so pričale o nekoli rohati dobrodušnosti. Kakor se včasih zgodi, je ljudstvo brez vseh vidnih razlogov obsulo z vsemi svojimi simpatijami tega robatega moža nizkega čela trdih ust in grobega, hrešččega glasu. ki je stalno skrival svoje grde roke v rokavicah. Bil je zares najpoučnejši vojak v Stuttgartu. Samo njegovi priljubljenosti se je bilo treba zahvaliti, da ukaz o orožnih vajah mestnega konjeniškega zbora ni dvignil ogorčenja.

Med tem je živel vsak kotiček mesta v mučni napetosti. Vrhovna cerkvena oblast je odredila teden pokore in molitve. Mnogo ljudi se je zaobljubilo. Ob nedeljah so se gnetli pred oltarjem in sili li k obhajlu tako, da so morale biti cerkve razsvetljene pozno v noč.

V svoji tesnobi in strahu je meščanstvo sklenilo poslati k vojvodi novo deputacijo, da bi mu resno, toda z vso pokorščino, ki pristojajo področnikom, tolmčila pomisleke in ugovore proti temu, kar se je pripravljalo. Da bi Karla Aleksandra ne razdražili, niso poslali k niemu članov parlamentarnega odbora, ker bi bil že ob pogledu na nje pobesnel, temveč so iz-

brali tri tihe, dostojne meščane visoko spoštovane zaradi njihove poštenosti in odkritosrčnosti. Le-ti so odpotovali v Ludwigsburg, ker je vojvoda nadziral oboževanje. Predno so vstopili v grad so zavili v krčmo, kjer so si privoščili zakusko in čašo vina. Prvi je dejal: To je skromna podpretnje pred tem težkim korakom. — Če je vojvodova misel tako mračna, kakor je danes nebo, je dejal drugi, se bojim, da nam ne pošje solnce. — Zgodil se volja božja, je pripomnil tretji.

Pred vrati dvorane. Kier jih je vojvoda sprejel, je čepel zamorec Otman. Slišal je srdit, osoren vojvodov glas: Krivoverci, morilci, izdajalci! Potem teptanje z nogami, ki je naenkrat utihnilo. Kar je zagledal vračajoče se može, najprej dva. za njima pa še tretjega. Videl je dobro, kako so prestrašeni in presenečeni. Zrl je za njimi s svojimi velikimi rujavimi očmi, z živalskimi očmi, ter se smešljal skrivnostno in tiho. Može so hiteli doli po stopnicah, skočili so v čakačo kočijo in se hitro odpravili. Med vožnjo niso spregovorili besedice. Samo enkrat je izgovoril najstarejši glasno in v zadregi molitev:

»Gospod Sabaoth! Kličemo k tebi iz globin, pošli nam pomoč s svojih gorah« V Stuttgartu je čakalo mnogo ljudi na povratek deputacije. Ko so pa zagledali obraze treh mož, so se razkropili povešenih glav in težkih src. Čisto drugače kakor vojvodska dežela so protestirala proti naklepom katoličanov svobodna mesta. Zlasti v Esslingenu so Karla Aleksandra javno zasmehovali in zaničevali. Tam je bila večja kolonija izseljencev iz vojvodine, zatiranih, po krivici oropanih in izgnanih ljudi. Johann Kraus se je bil zatekel v Esslingen, tam je prebival mladi Michael Koppenhoper in prastari Kristof Adam Schertlin, ki ga je samo mrtnja še držala na nozah. Njihovo razjedajoče sovražstvo, polno roganja, je odmevalo iz strupenih, plamtečih govorov. Vojvodovi privrženci so se v strahu zanižali doma. Več skozi mesto potujočih katoličanov so do krvi pretepli. Ekspeditivno svetnika Fischerja, bivšega komornega fiskala, občeta Sofie Fischerjeve bivše Sissove ljubice, ki se je mudil v mestu po trgovščini oravskih, so hoteli esslinski kmečkanski sinovi linčati v krčmi, kjer je stanoval, so dvignili silen hrušč in trušč. Le z

največjim trdom je mogla mestna straža zaščititi deluhastega, drhtečega moža, ki ni imel niti toliko časa, da bi se bil pošteno oblekel. Komaj so ga spravili za mesto.

Do škandala in javnega konflikta z vojvodo je prišlo v nedeljo ob koncu tedna pokore in molitve. Prejšnjo noč se naredilo nekaj mladeničev dva slamnata moža, ki naj bi predstavljala vojvodo in žida. Privezali so ju na sramotni oder, spodaj so pa pritrdili zasmehu oče napisane. Mestna policija se je delala, kakor da tega ne vidi in ni jim branila. V nedeljo so prebivalci mesta od sivolasega starca do zadnjega fantiča ves dan ogledovali slamnata moža, se smejali, posmehovali, kričali, živčigali in se držali za trubehe od smeha. Proti večeru so napravili grmado, slamnata moža so svečano privezali na njo, nekaj slik, predstavljajočih Karla Aleksandra, kako naskakuje na čelu helebardnikov Beograd, so namazali z blatom in postavili okrog slamatnih mož, potem so pa med posmehujočim obredom vse skupaj zažgali. Ko so začeli ognjeni jeziki fuzati slamnata moža, je ljudstvo od radosti zaplesalo in zaploskalo.

Lion Feuchtwagner: 111

Žid Süß

Roman

Za temi besedami se love samo domišljavci in lenuhi, ki bi radi več žrli in manj delali. Čemu prav za prav ves ta krič? Tristo vragov, saj je tudi on dober protestant, pa mu še nihče ni delal niti najmanjših ovir! Vsak človek lahko hodi v cerkev, kadar in kakor hoče, in gospodje z vložki na plaščih — tako je nazival prelata in pridigarje — delajo dovolj trušču, ne da bi jih vojvoda in njegov kabinet pri tem ovirala. Svet je kaj enostaven. Imeti je treba samo malo dobre volje, človek mora biti veren in pošten, zlasti pa ohraniti poslušnost od boga danemu vladarju. Čudno je bilo, da je bil von Röder navzlic vsem tem nazorom, kljub svojemu intimnemu prijateljstvu do vojvode in vodilnemu položaju v katoliškem načrtu med ljudstvom dokaj priljubljen. Njegove grobe, vsakdanje šale so šle od ust do ust in o njem so krožile anekdote, ki so jih sprejemali ljudje s po-